

145. fundur Breiðafjarðarnefndar, haldinn 18. febrúar 2015 í Stykkishólmi

Mætt: Halla Steinólfsdóttir formaður, Guðríður Þorvarðardóttir varaformaður, Trausti Baldursson, Sigurður Þórólfsson, Eiríkur Snæbjörnsson, Magnús A. Sigurðsson, Ásgeir Gunnar Jónsson varamaður og Þórólfur Halldórsson varamaður. Arnheiður Jónsdóttir og Erla Friðriksdóttir forfölluðust.

Fundarritari: Pálmi Freyr Sigurgeirsson

Formaður setti fund kl. 10:30.

Fundargerð 144. fundar

Afgreiðsla: Fundargerðin var upplesin og samþykkt.

Þóknun fyrir nefndarsetu 2014

Lögð voru fram drög að umsókn um þóknun og reiknaðar einingar vegna nefndarsetu í Breiðafjarðarnefnd á árinu 2014.

Endurupptaka á úrskurði um Vestfjarðarveg

Breiðafjarðarnefnd hefur fjallað um erindi Skipulagsstofnunar sem lýtur að erindi Vegagerðarinnar til Skipulagsstofnunar dags. 12. janúar 2015 um endurupptöku hluta úrskurðar Skipulagsstofnunar frá 28. febrúar 2006.

Sem fyrr tekur umsögn Breiðafjarðarnefndar fyrst og fremst til þess hluta framkvæmdar sem er á starfssviði nefndarinnar, og varðar þær veglínur sem fara um fjörusvæði, sker og hólma og þvera firði. Framkvæmdir á landi sem eru ofan fjörुकамbs, þ.m.t. vegagerð, eru ekki á starfssviði nefndarinnar. Byggir þetta á skilgreiningu 2. gr. laga nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar, sbr. 10. gr. laga nr. 106/2000 og 22. gr. reglugerðar nr. 1123/2005 um mat á umhverfisáhrifum.

Breiðafjarðarnefnd ítrekar þá áherslu sem nefndin hefur lagt á að við þverun fjarða sé brýnt að ávallt sé gert ráð fyrir því að sem næst full vatnsskipti verði tryggð í tíma og rúmi, þannig að leirur og fjörur innan þverana verði ekki fyrir teljandi áhrifum af vegagerðinni.

Fram kemur í beiðni Vegagerðarinnar að frá árinu 2005 hafa orðið mikilvægar breytingar í hönnunarforsendum fyrir þveranir fjarða með auknu tilliti til straumhraða sem miða að því að tryggja betur að sjávarfallabylgjan komist óhindruð í gegnum vatnsop þverunar og að straumhraði í gegnum vatnsopið verði ekki meiri en ásættanlegt er. Að teknu tilliti til þessara þátta leggur Vegagerðin til breytingar á brúarlengdum þannig að brú yfir Djúpafjörð verði 300 m löng í stað 176-182 m og brú yfir Gufufjörð verði 130 m í stað 120 m sem miðað var við árið 2005, einnig að brú yfir Þorskafjörð verði 260 m í stað 182

m. Að áliti Breiðafjarðarnefndar er um verulegar breytingar á fyrri forsendum að ræða og mikilvægt að skoða nánar í mati á umhverfisáhrifum.

Á uppdráttum nr. 6 og 7 í fylgiskjali með beiðni Vegagerðarinnar er ný veglína Þ-H sýnd í bláum lit á loftmyndum. Á milli stöðva 12000 og 14000 á veglínu Þ-H liggur veglínan yfir sjávartjarnir og fjörusvæði sem án vafa eru á verndarsvæði Breiðafjarðar og voru ekki tekin til skoðunar við fyrra mat á umhverfisáhrifum, en eru verulegar breytingar á fyrri forsendum og mikilvægt að skoða nánar í mati á umhverfisáhrifum að mati Breiðafjarðarnefndar.

Hvað varðar önnur atriði sem lúta að verndarsvæði Breiðafjarðar felast jákvæðar breytingar í áformum um að falla frá efnistöku í námum 6, 7b og 7d sem allar skarast við verndarsvæðið.

Þá hefur verið aflað nýrra og mikilvægra upplýsinga um áhrif vegagerðar á arnarvarp og með tillögu Vegagerðarinnar um veglínu Þ-H er gerð tillaga að veglínu sem fer hvergi nær arnarhreiðri en 500 m sem er breyting frá leið B. Að mati Breiðafjarðarnefndar er um verulega breytingu á fyrri forsendum að ræða að gera tillögu um veglínu sem fellur að ítrustu kröfum 1. mgr. 19. gr. laga nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum og sem lætur ekki reyna á undanþáguákvæði 3. mgr. 19. gr.

Að mati Breiðafjarðarnefndar hafa forsendur frá 2006 breyst verulega við það að nýtt aðalskipulag Reykhólahrepps 2006-2018 sem umhverfisráðherra staðfesti 24. ágúst 2009 gerir ráð fyrir legu Vestfjarðavegar nr. 60 milli Þórisstaða og Melaness um Hallsteinsnes og Grónes með þverun Djúpafjarðar og Gufufjarðar líkt og veglína Þ-H.

Að mati Breiðafjarðarnefndar er fullnægt skilyrði lokamálsliðar 2. mgr. 24. gr. stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 um að veigamiklar ástæður mæli með því að málið verði tekið upp að nýju.

Að framangreindu virtu tekur Breiðafjarðarnefnd undir þann rökstuðning Vegagerðarinnar að veigamiklar ástæður mæli með endurupptöku á fyrrgreindum úrskurði um Vestfjarðaveg og mælir með því að Skipulagsstofnun fallist á beiðni Vegagerðarinnar þar að lútandi.

Trausti Baldursson bókar eftirfarandi:

Vegagerðin hefur óskað eftir endurupptöku hluta úrskurðar Skipulagsstofnunar frá 28. febrúar 2006 og varðar veglínu B í 2. áfanga Vestfjarðarvegar milli Bjarkalundar og Melaness. Vegagerðin hefur lagt fram ýmis lagaleg/stjórnarsýsluleg rök fyrir því að taka eigi upp úrskurð Skipulagsstofnunar og máli sínu til rökstuðnings leggur Vegagerðin fram tillögu að ýmsum breytingum á veglínu B sem hún telur að verði til þess að umhverfisáhrif framkvæmdarinnar verði mun minni en áður var ætlað. Breytt veglína er nú auðkennd sem leið Þ-H. Rétt er að það komi fram að framangreindar breytingar á veglínu B fela fyrst og fremst í sér hníkun á veglínunni með utanverðum þorskafríði að

vestan, en áfram verða tveir firðir þveraðir og farin er „sama/ný“ leið um Teigskóg og Hallsteinsnes.

Nokkrar athugasemdir við framangreindar breytingar:

1. Við þverun fjarða verður vegur ekki lagður nær arnarsetrum en 500 metra og telst það jákvætt. Er það í samræmi við úrskurð Skipulagsstofnunar á sínum tíma, sem og niðurstöður umhverfisráðuneytis og dómstóla í kærnum um málið. Engu að síður er um nýja vegalagningu að ræða sem mun auka truflun á viðkomandi svæði.

2. Brúarop verða vikuð sem fyrst og fremst virðist gert til að minnka straumhraða til að minnka rof við brúarstólpa. Þverun fjarðanna mun jafnt eftir sem áður hafa óviss áhrif á lífríki og ekki er minnst á þangskurð í nýjum tillögum Vegagerðarinnar.

3. Til að reyna að minnka áhrif á Teigskóg er vegur á nokkuð löngum kafla á Hallsteinsnesi færður niður í fjöru. Verður að telja þau áhrif neikvæð án þess að farið sé í samanburð við fyrri veglínu og áhrif á skóginn.

4. Nánum á veglínu Þ-H er fækkað og telst það jákvætt.

5. Upplýsingar Vegagerðarinnar um áhrif á skóglendi vegna tilfærslu á veglínu eru afar villandi. Sagt er að veglínan sé á stórum kafla færð ofan við skóginn. Þetta virðist alls ekki rétt ef gögn málsins eru skoðuð. Kort 19 sýnir skiptingu á Teigskóg í svæði eftir aldri skógarins og þekju. Veglína Þ-H er á löngum kafla bæði innan svæðis 3 og 4, 60-100 ára skógur með 40-80% þekju (lengst af svæði 4, 80% þekja).

6. Veghæð er lækkuð en veglína verður hærra í landi. Landslagsáhrif eru óviss og alls ekki víst að tilfærslan sé til bóta.

7. Endurheimt skóga meðfram vegum er til bóta.

8. Heildaráhrif af veglínu Þ-H á landslag verða þau sömu og jafnvel verri, hækkun vegar í landi, en af veglínu B. Ef að þverun fjarðanna verður fjölgar enn þeim fjörðum sem eru þveraðir á svæðinu.

Ef litið er á nýjar tillögur Vegagerðarinnar virðast heildaráhrif ekki breytast verulega þó færri námur og tilfærsla á vegi við arnarsetur sé vissulega til bóta. Vegagerðin ákveður ekki að leggja fram veglínu D vegna óljósra raka um að ekki verði hægt að fallast á veg þar sem vegur er fyrir. Leið D með lagfæringum er vissulega framkvæmdakostur enda nú þegar samþykkt leið. Leið D2 (og leið D) virðist lang skynsamlegasti kosturinn bæði vegna áhrifa á umhverfi svo og vegna kostnaðar. Ekki síst vegna þess að honum má auðveldlega áfangaskipta og hefja framkvæmdir strax. Undirritaður telur að þar sem að það eru augljósir aðrir kostir í stöðunni, en leið Þ-H, sem bæði munu flýta verulega fyrir vegabótum á svæðinu og hafa auk þess mun minni áhrif á náttúru svæðisins þá hafi

Vegagerðin ekki fært nægjanlega góð rök fyrir því að nauðsynlegt sé að taka upp úrskurð Skipulagsstofnunar frá 28. febrúar 2006 varðandi veglínu B.

Önnur mál

Halla og Guðríður fóru til fundar við Sigrúnu Magnúsdóttur, umhverfis- og auðlindaráðherra fimmtudaginn 19. febrúar til að kynna verndaráætlun Breiðafjarðar.

Fundi Breiðafjarðarnefndar var slitið kl. 13:10. Næsti fundur verður haldinn 18. mars 2015.